

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egy hóra 25— korona. Negyedévre 75— korona.
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETELEVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár épületében).
Egy szám ára 1 korona.

Nem kívánatos elemek nem kapnak honosítást

A háboru mozgalmas éveiben nagyon sok helyen szinte érthetetlen felületességgel adtak honosítást olyanoknak, akiknek a magyar eszmékörbe való beleilleszkedésük legalább is kétséges. A múltból e tekintetben is súlyos áldozatok árán ugyan, de végre is okulunk. Erre mutat a belügyminiszternek egyik újabb körrendelete, mely a honosításnál és a községi kötelékbe való felvétel kijátásba helyezése iránti határozathozatalnál, illetve véleményezésnél követendő irányelveket írja elő.

Köztudomásu — mondja a rendelet — hogy a destruktív irányu mozgalmakban, melyek Magyarországot a romlásba vivő kommunizmusba vezették, nemcsak nemzetietlen és hazánk sajátos eszményei iránt ellenséges érzületet tanusított külföldiek, hanem nagyszámban bevándorolt és idegen fajli tulajdonsággal bíró honosított magyar állampolgárok is részt vettek, akik honosításuk dacára sem illeszkedtek bele hazánk törvényes rendjébe és éppen a megszerzett állampolgárságukkal visszaélve váltak bűnös üzelmeikkel megmérhetetlen kárára az országnak.

A mult tapasztalatai tehát indokollták teszik, hogy különös figyelem fordítassék a nem kívánatos elemek honosításának megakadályozására és hogy jövőre csak olyan külföldiek nyerjenek állampolgárságot, akiknek nemzeti szempontból való megbízhatóságához kétség nem fér és akiknek előélete és egyénisége biztosítékot nyújt arra, hogy honosításuk esetére hazánknak a nemzeti és hazafias eszmékörbe beilleszkedni tudó és termékeny munkát végző tagjává legyenek.

Mivel a honosítás iránt kérényeket a törvényhatóság első tiszviselőjéhez kell benyújtani, a belügyminiszter a rendelet további részében különös hangsúlyozással felhívja a figyelt

miket, hogy a folyamodványokat a fenti szempontokból mérlegeljék s a felterjesztendő véleményes jelentésben eme szempontokra részletesen terjeszkedjenek ki. Egyben köte-

lességévé teszi a községi és városi képviselő testületeknek, hogy a községi kötelékbe való felvétel kijátásba helyezésénél szintén szigoruan mérlegeljék a folyamodó megbízhatóságát.

Két halálos ítélet a Tisza-pörben

A hadosztálybírószág Stanykovszky Tibort és Ifj. Dobó Istvánt akasztófára ítélte

Budapest, szept. 15.

A Tisza-gyilkosság ügyében a hadosztálybírószág szerdán délelőtt hirdette ki az ítéletet a közönséggel zsufolásig megteit tárgyaló-teremben.

A hadosztálybírószág Stanykovszky Tibor tartalékos zászlóst a katonaságtól való szökés és Tisza meggyilkolásában való bűnrészesség miatt tiszti rangjától és összes kitüntetéseitől való megfosztás és a hadseregből való kizárás mellett kötelálatali halálra, Ifj. Dobó István volt tengerész szakaszvezetőt felbérelt gyilkosság bűntette címén, mert Tisza Istvánt katonai löfegyverből lelő te és súlyos testisértés büntette címén, mert Almássy Dénesné grófnőt súlyosan megsebesítette, szintén kötelálatali ha-

látra, Hüttner Sándor felbérelt gyilkosságban való tettestársat tizenötévi súlyos börtönrre ítélte, minden év október 31 én sőtét zárkába zárják. A vizsgálói fogságból hat hónap beszámíttatott. Végül Wilhelm-Vágó Jenő három hónapi súlyos börtönrre ítélte a bíróság, amit a vizsgálói fogsággal kitöltőnek tekintett.

Kimondja az ítélet, hogy a halálos ítélet először Stanykovszkyn, aztán Dobón hajtható végre.

Ezután felolvasták az ítélet hosszú indokolását, amely többek közt azt mondja, hogy Tisza István megölése több volt, mint közönséges gyilkosság. Tisza István megölésével a nemzet életerejét vágták ketté.

A nemzetgyülés.

Budapest, szept. 15.

Rakovszky István feltizenegyor nyitotta meg a nemzetgyülés mai ülését. Felolvasták az interpellációs könyvet, amelyben kilenc interpelláció van bejegyezve.

Folytatták az illetékről szóló törvényjavaslatok részletes tárgyalását. Majd Sréter István honvédelmi miniszter és Tomcsányi Pál igazságügyminiszter válaszoltak Fangler interpellációjára. A Haz a válaszkot tudomásul vette.

Az ülés negyedháromkor véget ért.

A gyilkos betörő.

Budapest, szept. 15. Weisz Manfréd báró lakásába behatolt egy betörő, aki ruhákat szedett ott össze, de mialótt táviratozott volna, a báró fia felküdte az emelőro a házmastert egy szőnyegért. A betörővel szembe találkozott a házmaster. Revolvert rántott a betörő és rálőtt Szabó házmasterre, aki összeesett. A betörőnek sikerült elmenekülnie. A rendőrség széleskörű nyomozást indított utána.

A lisztellátás korlátozása

Zsemlye

és vendéglői készita jegyre

Budapest, szept. 15.

A közlelemzési miniszter rendeletet ad ki, amely szerint búzát, rozsot, kétszerest, árpát, zabot, tatárkát, lisztet vagy darát külön szállítási engedély nélkül nem szabad szállítani tengelyen sem.

A postán sem szabad ezután a 10 és 20 kg.-os csomagokban lisztet szállítani, valamint a vasuti podgyászban sem vihető 5 kg.-nál több liszt külön engedély nélkül. Szeptember 19-től kezdve a zsemlye ára 2 kor. 70 fill. és csakis kenyér-jeggyel lehet vásárolni vasárnaptól kezdve. Ugyszintén a vendéglői készitát is csak jegyre szabad adni ezentul.

Szabadulás Oroszországból

Antalfy József levele.

Jönnek, szállingóznak haza a bolsevik Oroszországból a magyar emberek, akiket odasodort a nagy háboru vihra. Most Antalfy Józseftől kaptuk a következő levelet, amelyben írja, hogy sikerült megszabadulnia az orosz pokolból és nem-szakára itthon lesz. A levél így hangzik:

Wien, 10/11. 1920.

Kedves Szerkesztő ur!

Julius 11-én indultunk el és két hónapot állt értük el a magyar határt. Oly örömezt, amit Önök megerteni alig tudnak.

Hat év szenvedése, ezernyi életveszélyből szabadulás, a mostani orosz állam rabló hiénái, a bolsevik banditák kezéből való kiszabadulás, a moszkvai nagy viszaratás és 6000 kilométer s ut, ezek mind olyanok, mik igénybe veszik az emberi erőt.

Intelligens ember részére a veszély még fo ozódott, a kijátás még nehezebb. Turkesztán után legutóbbi tartózkodási helyemen Csermlemben már 1 év óta laktam, a Csardz-ujl rémnapokat is átéltem. Taskendben a bolsevikok elfogtak 1 és fél hónapig álltem az államfoghézzan, hol egyetlen nap 20 embert löttek, bgyon. De nekem folytassam, a mi életünk igény, mi soká, de nagyon soká lehetne felmesélni. Most megyünk Csótra pár napra ezán haza.

Három éve nem tudok semmit hazulról. Minden uj nekem. Táviratot kérek Csótra.

Minden ismerősöm, családnak, mindenkinek ezur üdvözlöletet küld

Antalfy József.

Termelők figyelembe.

Saját érdekükben ismételten figyelmeztetjük a termelő lakosság érdekelte tagjait, hogy a 4787. M. E. sz. rendelet alapján reájuk kivetott gabonamennyiségeket most már sürgösen szállítsák be, illetve a Debrecen és vidéke mezögazdáinak hitel szövetkezetek gabona osztályának sürgösen adják át.

Debrecen, 1920. szept. 15.

Közlelemzési ügyosztály.

A szénellátás. Hubert Ottó főispán tegnap a következő táviratot kapta: A debreczeni villamos telep részére munkanaponként nyolc kocsis szén leszállítását sürgösen elrendeltem. Szállítás megtörtént. Érkezést nem ismerjük. Országos szénbizottság.

Gyanus utasok igazoltatása. A pályaudvaron az utóbbi időben ismét érkeznek szakállas gyanus és kellemetlen idegenek. Ezért a rendőrség az érkező és induló vonatoknál rajzlát tart. Tegnap délelőtt a rendőrség negyven alakot állított elő, akik elfogadhatóan nem tudták személyazonosságukat igazolni. A kihágási eljárást megindították ellenük.

Debreczen város közgyűlése.

Interpelláció a városiföldek bérének kismérvű felemelése miatt.

Debreczen város törvényhatósági bizottságának mai rendes közgyűlése Csóka Sámuel polgármester-helyettes-főjegyző 9 órakor nyitotta meg és egyben rögtön fel is függesztette egy óra hosszúra, hogy a nagytemplomban 9 órakor kezdődő istentiszteleten részvevőknek s Thamming skót református lelkésznek, a Debreczenben időző skót misszió tagjának prédikációját.

Az istentiszteletről visszatérve, Csóka Sámuel újból megnyitván a közgyűlést elparentálta dr. Dicsőfi Józsefet, aki tagja volt a törvényhatósági bizottságnak is.

A közgyűlés részvétlert intéz a gyászó családhoz.

Ezután áttértek a napirendre. A polgármesteri jelentés tudomásulvétele után dr. Komlóssy Imre interpellált a városi földek béreinek kismérvű emelése miatt. A város háztartása — úgy mond — olyan állapotban van, hogy olyan jövedelmi forrásokat vesz igénybe, amikről eddig nem is álmodtak az adózó polgárok. Még a szegény vagonlakóktól is megkivánják a városi bélyeg lerovását, ha lakást kér. A városnak kutyá kötelessége lett volna a béremeléseknél elismenni a legvégső határig. Azok az emelések, amiket a város kért, és elért, nevelésesen csekélyek. Több esetben pedig igazolási határidő elmulasztása miatt kénytelen volt a bíróság a béremelési kérelmet elutasítani.

Ezután felolvastatták az interpelláció, amely követeli az eljárást a mulasztó egyénekek szemben, akiket esetleg felelőség terhel.

Csóka Sámuel azt feleli, hogy a béremeléseket annak idején maga a közgyűlés elfogadta.

Dr. Miszti Károly azt magyarázta, hogy senkitem terhel mulasztás és az interpelláló bizottsági tagnak tájékoztatannak kell lennie, hogy interpellációt terjesztett elő.

— Azt csak bizza rám, hogy tájékozott vagyok-e vagy sem! — szól közbe dr. Komlóssy Imre, aki kijelenti, hogy nem veszi tudomásul a választ, amely az interpelláció több pontjára nem adott részvilágosítást. Mi indította a tanácsot arra, hogy oly csekély béremelésre tett előterjesztést annak idején a közgyűlésnek?

— A tanács nem uzsorás! — kiáltott közbe Eklí József.

— Ne tessenek a közgyűlést inszultálni! — folytatta dr. Komlóssy Imre, mire nagy derűség támadt, mert a kifejezést önkéntelenül is dr. Miszti Károlyra vonatkoztatták.

A közgyűlés végül is tudomásul vette a választ.

Ezután következtek azok a tanácsai javaslatok, amelyekel a Debreczeni Újság tegnapi számában ismertettünk. Ezeket elfogadta a közgyűlés.

A városi közgyűlés az erdőhivatal előterjesztését fogadva el, a városi faárát 1440 koronában szabta meg.

A tárgysorozat 21. pontjánál az idő előrehaladottságára tekintettel a közgyűlés folytatását csütörtök délelőtti 9 órára halasztotta.

Aki Kun Bélát látta Moszkvában

Magyar orvosok és tiszték tragédiája Krasznójarszkban

Érdekes ember került haza hat évi orosz fogság után Debreczenbe. Az illető Oláh Dániel, negyedéves orvostanhallgató, aki 1914 szept. 14-én Magierovnál került az oroszok fogságába és hat évig várt a hazatérés boldog percének eljövételéig. Oláh Dániel hat évi fogságáról rendkívül sok érdekes dolgot mondott el a Debreczeni Újság tudósítójának, melyről egy cikk keretében szinte lehetetlen beszámolni.

Oláh Dániel még ott volt aug. 12-én Moszkvában, amikor a magyar tanácsköztársaság vezére, a hírhedt Kun Béla megérkezett. Erről a hazug orosz hírszolgálat azt kürtölte, hogy fogadtatása impozáns volt, holott ennek a világszóló zsidónak senki sem örült.

A legjellemzőbb, hogy a Moszkvában székelő osztrak-magyar szovjet a hadifoglyok sanyargatására alakított hivatalos testület, még a pályaudvarra sem ment ki.

Most ott lakik a híres Kremben a három vörös zsidó: Lenin, Trockij és Kun Béla. De hogy nem urai a helyzetnek, mutatja az, hogy állandóan merénylőtől tartanak és folyton őriztetik magukat, még akkor is, ha a „nép közzé” merészkednek.

Oláh Dániel a magyar hadifoglyok szenvedéseiről megrázó részleteket mondott el. Nagy részvétre tarthat számot az a tragédia, mely a télen történt Krasznójarszkban, a fogolytáborban.

Ekkor sok kiütéses tifusz eset fordult elő. Az orvosok és a fogolytábor tisztjei kétségbeesetten törték a fejüket, hogy miképpen lehetne megmenteni a beteg katonákat, mert orvosszerek egyáltalán nem voltak. Az orvosok közt volt egy Orbók nevű kolozsvári orvostanhallgató, aki rendkívüli tudást árult el a bakteriologia terén s állandóan kísérletezett a laboratóriumban. Egy napon egy francia orvosi folyóiratról olvasta, hogy egy párisi tanár a kiütéses tifusz elleni szérumot fedezte. A közlemény szerint a heveny betegségben szenvedő betegtől a 7. napon vért vesznek, melyet 60 lókos melegnél hevítnek s ez által a vérből kész szérum lesz.

Miathogy Orbóknak kitünő tapasztalatai voltak e téren, ő vett vért egy betegtől. Mikor készen volt a szérum, öt orvos, köztük Orbók is, elhatározták, hogy előbb magukon próbálják ki és beoltották magukat. Első héten jól érezték magukat. Ennek híre ment s körülbelül 80 tiszt is jelentkezett oltásra.

A harmadik héten azonban már rosszul lettek és a beoltottak fele elpusztult a kiütéses tifuszban, köztük Orbók is.

A kiütéses tifuszban 17,000 magyar hadifoglyok feküdt betegesen és ezt a rengeteg embert két

ezredorvos, Hanka és Bona kezelték; ők ketten nem oltatták be magukat.

A borzalmas tragédia okát kutatni kezdtek s megállapították, hogy a szérum készítésénél történt valami hiba, amely annyira embernek okozta halálát.

A magyar hadifoglyok között már teljesen elfáradtak s nem is remélik, hogy valaha hazatérhetnek. Ennek oka az, hogy a vörös urakhoz szegődött magyarok minden eszközzel meghúzzák, hogy elhagyják az orosz pokolt és kényszerítik őket arra, hogy harcoljanak a prokár urakért.

Ma délután 4 órakor tartja meg Rose tanár előadását a skót-magyar nyelvrokosságról

Kedvezményes jegyek a köztisztviselők és katonatisztek részére

Ma délután 4 órakor tartja meg Rose tanár az Erdélyi Magyar Székely Szövetség megbízásából „Skót-magyar nyelvrokosság” című szabadelőadását. Az előadás iránt oly nagy foku az általános érdeklődés, hogy a Vármegyeház diszterme valószínűleg még kicsiny is lesz a halgatóság befogadására.

A köztisztviselők (tanárok, tanítók, közhivatalnokok), valamint katonatisztek az összes helyekre féláru belépő jegyeket kapnak, amelyet délután 8 órától fogva a Vármegyeházban felállított pénztárnál válthatnak ki.

Az előadás pontban 4 órakor veszi kezdetét, a közönséget kérjük, hogy ez időre helyét már lehetőleg el foglalja.

Megjegyezzük, hogy az itt tartózkodó skót misszió számára a Bikában tegnap délután rendezett díszebéd alkalmából egy angol nyelven megírt memorandumot nyújtott át Rose tanár, amelyben számos példával illusztrálta tudományos feltevéseit a skót-magyar nyelv és nyelvrokosságra vonatkozólag.

Világhírű G. újság filc **KALAPOK** divatos formákban és színekben Frank Edénel a megyeháza mellett.

Tájékoztató.

Mindazokat, akik a Debreczeni Újság részére közleményekszántak, felkérjük, hogy kéziratukat mindenkor legkésőbb délután két óráig sziveskedjenek a szerkesztőségbe beküldeni, mert csupán azon közlemények jöhetnek a legközelebbi számban, amelyeket délután két óráig megkapott a szerkesztőség.

Hubert Ottó főispán ünnepélyes beiktatása.

Megalkuvás nélküli keresztény s nemzeti alap.

Debreczen város törvényhatósági bizottságának szerdára összehívott közgyűlésén történt meg Hubert Ottó főispán installációja. Míg a közgyűlés tudomásulvette a helyi ügyminiszter leiratát arról, hogy Hubert Ottó a kormánybiztosi állásától felmentetett és Debreczen főispánjává nevezte ki őt a kormányzó, három tagú bizottság, dr. Fráter Imre, Szenkirkáhy Tivadár és Horváth Sándor, meghívta a főispánt a közgyűlésre. Belépte alkalmával lelkes éljenzéssel fogadták.

Csóka Sámuel jelentette a főispánnak, hogy a közgyűlés nagy örömmel vette tudomásul kinevezését. Felkérte, tegye le az esküt. Ennek megtörténe után Csóka Sámuel a városi tanács és tisztikar nevében üdvözölte Hubert Ottó főispánt.

Debreczen város törvényhatósága még az 1917. év június havában azzal a kérelemmel fordult a helyi ügyminiszter urhoz, hogy Debreczen város és Hajdúmegye főispánjává kelt választásuk és Debreczen város részére külföldi főispán nevezésük ki, mivel ez a törvényhatóság érdekében igen kívánatos és a város közönségének is óhaj.

Ez az óhaj tulajdonképpen csak most teljesedett be, alko mányunknak megfelelően, midőn méltóságod városi főispánjává neveztetett ki.

Tisztelt és nagy örömmel üdvözölöm méltóságodat, mint városunk első és alkotmányos és törvényes főispánját ebben az állásban.

A legnagyobb bizalommal és nagy reményekkel, eltele nézünk főispáni működésed elé, mert méltóságod már kormánybiztosi állásán is kifejtett tevékenységével megmutatta azt, hogy városunk javára és igen eredményesen működött, mely működésért halás köszönetet mondok. A város tisztikara példás szorgalom, fardhatatlan tevékenységű eréllyel pirusult jóságú felelősséggel a vezetőjét ismerte meg méltóságodban és ez al a címmel, amidőn tiszteltel arra írem méltóságod t, hogy eddig tanusított rokonszenvét ezután se vonja meg dogos és munkás tisztikartól, ismételten ünnepélyes lejezetet teszek, hogy a város tisztikara és társas méltóságod nehé munkájában a legodasabbban és a legnagyobb készséggel fogja ezúttal is támogatni.

Méltóságod tiszteletére ismét áldást kérem.

A hosszantartó üzenés után dr. Tervey Tamás bizottsági tag a törvényhatósági bizottság nevében üdvözölte a főispánt a következő beszéddel:

Tudom, hogy a tettek és munka embere, nem szereti a sok beszédet, azonban méltóztatnék megengedni, hogy ebben az ünnepélyes pillanatban, amely nemcsak méltóságodnak, de Debreczennek is fontos pillanata, méltóztatnék megengedni, hogy Debreczen közgyűlése nevében pár szótval kifejezzem azt, hogy miért hozott általános megelégedést, megnyuvá a méltóságod kinevezése. A több mint egy évig tartó szomorú és megpróbáltatással teljes idősak legjobban megpróbáltatás a törvényhatóságok és városi méltóságok szervezetét. Az a szellem, amit a bolsevizmus behozott az országba, legelsősorba azokat a szervezeteket szétrombolni, amelyek a polgári társadalmat összetartották és összekapcsolták, Lyon szervezetét a mi autonómiaink.

Nagy hiányokat várnak ránk. Vissza kell szerezni azokat az elvesztett vagy elrombolt erőforrásokat és vagyoni értékeket, amelyeket a törvénytelen uralkodó elrabolt, amelyektől az oltal megkímélés megfosztott. Nekünk kétszerezsen nehéz feladatot kell teljesítenünk.

Autogén hegesztés, VÉRTESY testvérek
autómotorok és mindenféle gazdasági gépek javítása.
Debrecen, Hatvan-u. 53.
Golyós csapágyak. Gazdasági gépkatrészek nagy raktára.

mert a mi városunk már a múltban egyike volt az az ország legjelentősebb városának mondhatjuk, kulturális központ volt és a jelenek az mutatják, hogy a jövőben Debrecen városra még nagyobb feladat vár. Ezeknek a megoldásához egy teljes, egész ember kell, aki a nagymunkában irányítást tudjon.

Méltóságod a bíról pályáról a legkorábbi jogtudást, igazságszeretet és a céljait el nem tántorítható férfias bátorságot hozott magával és kormánybiztosi működésével bebizonyította, hogy kiválóan alkalmas arra, hogy Debrecen városban a kormányt képviselje és megmutassa azt az irányt, amelylyel a magyar nemzeti eszmét szolgálja, lellei a közigazgatásban is.

Ez a nemzeti eszme, amely főképpen megnyitotta Debrecen város körkörülnélét. — Megnyugvással vettük azért, mert a jogok minden tisztelettel gazdag tapasztalatokkal rendelkezhetik, igazságos ember, istentől adott gazdag tehetséggel örködnek a mi polgári társadalmunk közigazgatásunk fölött.

Isten éltesse méltóságodat.

Elkes eljenzés kísérete az údvölzö beszédet, amely után a főispán emelkedett szólásra és a következőket mondta:

Milyen tisztelt közgyűlés! Rövid idő eltelte után most második részéről ebben a szorosban, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága előtt esztök tisztelettel Magyarországot alkotmánytörvények és törvényes szokásai megválasztására.

Főispán kiválasztásomat megelőzően hatásköröm a törvényes hatalom gyakorlásáról szóló törvényen alapuló kivételes hatalommal fel is voltam ruházva mind arra nézve, amit városunk érdekében tenni jóknak láttam.

Nem volt lapos áll a mindas, amit kormánybiztosi minőségemben tettem s am lyeknek a hagyományon kívül illészes bírói esztök önök lehetnek. Bár az edd rövidsége miatt sokat nem is lehettem, de azt önöknek, mint elfogulatlan bírónak, meg kellett állapítanom, hogy céljaim elérésénél a rézm ruházott kivételes hatalommal élni nem kívántam. És pedig nem kívántam élni azért, mert Debrecen város történelmi múltjával és a törvényhatóság méltóságával csak azt tartottam összegegyeztethetőnek, ami a rendesen alkalmazható törvények korláta között megtehető.

Milyen tisztelt közgyűlés! Előző beiktatásom alkalmával jeleztem állásponatomat, jeleztem azokat az elveket, amelyeknek alapján működésemet megkezdtem s azt a célt, amelyet a kormány tagjaival egyetértve kitűntem Debrecen város mikénti kalandásnak irányván. Ezek voltak: a magalkuvás nélküli keresztény és nemzeti alap, a város anyagi helyzetének orvoslása, a kisemberek szociális védelme s Debrecennek, mint a törvénnyel fövárosnak a jövő küzdelmi szempontjából kulturális gazdasági és erkölcsi tényezőként a legmesszebbmenő kifejlesztése.

Ezek az irányelvek azóta mit sem változtak. Ugyanazok maradtak, sőt a szorosban veit keresztény és nemzeti alap intézményes biztosítékainak törvénybe iktatása már kezdetét is vette s az egyeztetésen folytatottatni is fog.

Ezzel, valamint az anyagi helyzet orvoslása és Debrecen jövő fejlődésének irányításával elválaszthatatlan kapcsolatban áll ez a javaslat, amelylyel rövid idő múlva foglalkozni fog a törvényhozás s amely hivatva lesz a vidéki törvényhatóságok berendezését a változott idők szemléletének megfelelően gyökeresen átalakítani.

Milyen tisztelt közgyűlés! Hiába való azonban a legjobb törvény, hiába való minden jogszabály, minden rendelkezés, ha ezek végrehajtásánál nincs meg az a lelki összhang, az a meggyőződés-szerű célzat, amely kell ahhoz, hogy az együtt foglalkozók az ugyanez törvény végrehajtásánál együtt közreműködők a törvényt, a jogszabályokat a közérdekekben jól és ügyesen alkalmazzák.

Most amidőn hálátel szívvel köszönöm meg a közgyűlés milyen tisztelt szónokának s a polgármester-helyettes ur nagyságának hozzájárultatott üdvözölő szavait, mint Debrecen sz. kir. város első külön álló alkotmányos főispánja ígérem a törvényhatóságoknak, hogy minden igyekezetem, minden törekvésem, amelyet mint a kormány megbízottja-

nak a törvényes végrehajtásánál kifejtendő kötelességemben áll, oda fog irányulni, hogy a törvények alkalmazását közzét meg legyen az együttérés, a lelki összhang abban az irányban, hogy minden hivatali intézkedésük a közjót, Debrecen város és polgárainak jól fellegott érdekeit s ezekkel kapcsolatban csak Magyarországnak kötelességét és felelősségét szolgálja.

Ugy legyen!

Nagy lelkesedéssel fogadta a közgyűlés a főispán programját és hosszasan éljenzte őt.

Ujdonosságok.

Eljegyzés. Bíró Elek eljegyzte Balogh Mariakát.

A kath. Népszövetség I. hó 19-én, vasárnap tartja első népszerű előadását a rom. kath. gimnázium tornatermében, melyre a vezetőség a tagokat és érdeklődőket szívesen tisztelettel meghívja. Belépti díj nincs.

A jótékony Nőegylet zenés délutánjai. A jótékony Nőegylet árvaháza a mérhetetlen drágaság miatt válságos helyzetbe jutott. Hogy továbbra is fenntartható legyen, minden segélytörzst megkísérlelnék: e végből I. hó 18 és 19-én, azaz szombaton és vasárnap d. u. a Bika kávéházban két zenés délután rendeznek, ahol az uzsonnát urasszonyok és urleányok szolgálják fel. Továbbá a közönség szórakoztatására lesz cigányzene és egy emelvényen első nap a Fancsovics névű, akik most jöttek haza Budapestről, ahol az első táncmesterektől nyerték a kiképzésüket, egy remek páros táncot lejtnek jelműben és egy elsőrangú kuplé énekes is lesz és egyéb szórakozások. Második nap egy magyar táncot magyar ruhákban hat urleány fog táncolni és ismét lesz ének és hegedű szám is. Szóval pompás szórakozást ígér és jó uzsonnát. A jótékony Nőegylet a nagyjérdemű közönség szives támogatását, azaz tömeges megjelenését kéri. Kezdeté d. u. 4 órakor.

Vilmos császár a szabadkőművesekről. Eppen most jelent meg Erzberger volt birodalmi pénzügyminiszter „Elményeim a világháborúból” c. könyve. Ez a többek közt kiemeli Vilmos császárnak a szabadkőművesekről tett nyilatkozatát, amelylyel élesen kikelt ezeknek olaszországi háborus uszítása ellen. Ezzel a titkos szövetséggel — mondotta a császár — minden szervezett államban szembe kell szállni.

Áldotektívák az ójszakában. — Tegnap éjjel két iparossegéd alaposan felöntött a garatra s iluminált állapotban feltepett detektívnek. A Csapó utcán minden vendéglőbe bemntek, garázdálkodtak és leigazoltatták a vendégeket. Később egy Veress-utcai mulatóba tértek be, ahol pofokodtak. A tulajdonos rendőrt hívott, aki a két áldotektívát igazoltatta és bekísérte. A két alak oly rézég volt, hogy meg a nevet se tudta megmondani. Egyelőre becsukták őket.

Ellopott bicikli. Karoljod Vaszilj Róza-utcai gyümölcs árus panaszt tett a rendőrségen, hogy egy 4000 koronás kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség intézkedett, hogy a bicikli tolvajt elő kerítse.

Legrosszabb nyakkendőit újalakítják „Kolosné nyakkendő termében”. Rakóczi-utca 28.

Megszűnt zenekola. Az új iskolai év kezdetével sajnálattal értesülünk, hogy városunk egyik elsőrendű zenetanintézte, a Nöth zenekola megszűnt. Köztudomásu, hogy Nöth a katonazenekar karnagyja lett s így új hivatása mellett zenekoláját tovább nem vezetheti. Debrecenben 18 év óta taradt a zenetanítás terén s ez idő alatt számtalan jeles zenészt nevelt. Nagyon sok növendéke lépett a zenei pályára és többen megszerezték az oklevelet. Debrecen zenekultúrájának fejlesztésében nagy érdeme van. Sokat veszítünk a Nöth zenekola megszűnésével, de viszont többet nyerünk, mert a katonazenekar élen Nöth csak a miénk marad. Az alábbi sorok közlésére kért föl bennünket Nöth karnagy: Jelenlegi állásommal járó elfoglaltságom nem engedi, hogy zenekolámot megnyissam, amely körülmenyt ezúton hozom kedves volt növendékeim és a nb. közönség tudomására. Együttal megköszönve szives pártfogásukat, búcsút veszek szeretett tanítványaimtól. Nöth Antal, a katonazenekar karnagyja.

Németh Aladár előadása a nagy vagyonadóról. A Baross szövetség kezdeményezésére ma, csütörtökön d. u. fél hat órakor a Kereskedő T rsulat dísztermében (Piac-u. 8.) Németh Aladár az egy-szeri nagy vagyonadóról és a vagyonszaparulói adóról előadást tart, amelynek keretében ismertetni fogja a német, az osztrák és a cseh vagyonadó törvényeket, az adókulcsokat és az értékesítő módokat is. A rendkívül érdekes és aktuális előadás érdeklődőket szivesen látunk.

Vasuti baleset a rendőrség előtt. Tegnap délelőtt csaknem életével fizette meg rakoncátlankodását a rendőrség épülete előtt Kocsis Imre 14 éves fia. Kocsis a Kossuth-utca 22. számú ház előtt áru kofaasszonytól diót lopott, amelylyel a sínekben át akart menekülni. E pillanatban robogott ott a helyivasut egyik tehermozdonya, amely Kocsist elütötte. Szerencsére csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

Uj tanfolyamok. Exploziós motorok kezelése és a gyenge áramu tantolyamok a jövő hét folyamán megkezdődnek a fémipar iskolában. Beiratkozni lehet 16, 17 és 18 án délután 6—7 a fémipar iskolában I. emelet. Igazgató.

Akatona zenekar hangversenye a Royalban. Ma este 8—11 lg a vonós katona zenekar nagy klasszikus műsorral hangversenyez a Royal kávéházban. Belépti díj 8 korona, mely a zenealap javát szolgálja.

Debrecenbe kéne menni. . . Nemzeti üdvös és más kitűnő zenemű kapható Antalfy könyvkereskedésében Szent Anna és Varga-utca.

Helyreigazítás. Vasárnapi hirdetésben nyomdászadói tévedésből Dr. Boldán jelent meg. Kérem ezt a tévedést tudomásul venni. Boldán.

Egy tén at sok pénzt takaríthat meg, ha a „LUCIFER” takarékbiztosítással világít. Kizár lag a „Hangya” üzletében kapható. (Róza u. 2.)

Iskola társulat. Itt és ott szerek, könyvek és társulatok kaphatók Antalfynál Szent Anna 13.

5—600 literes új tőgyfa hordók literenként 650 koronás árban eladó a debreceni erdőhivatalnál Nagyerdő 12.

Iskolai könyvek, az összes helybeli tanintézetek részére, papír és írószerek, valamint zeneművek a legolcsóbban Csáthy magy. k. r. tudományegyetemi könyvkereskedésében kaphatók, Piac-utca 8. Telefon 296.

Vízvezeték szakszerűen készíti és javít, Máthé János szerelő mester, Darabos-u. 54. Fürdőberendezés raktáron.

Weiszmann Jakab ökl. mérnök, jogosított földmérő magánmérnök irodája Piac utca 64. szám alatt van.

Figyelem. Fancsovics növények tánciskolája október 1-én megkezdődik, beiratkozás folytatólag az iskolák 15-ike után kezdődése miatt. Ballette állandóan.

Vegyen „Lucifer” takarékgépyát. Kapható a Hangya üzletében (Róza u. 2).

Bűnös csókok rabja. Erdélyi Gyula új regénye megjelent és mindent kapható.

A szerbek kegyetlenkedései

Kaposvár, szept. 15.

A magyar és szerb kormány közötti barátságos közleledést súlyos incidens zavarta meg. Míg a szerb kormány megértő módon viselkedik, a pécsi szerb hatóságok a kormány ellenére visszareitendő eszközzel veszélyeztetik a készülő megértést. Egy héttel ezelőtt történt, hogy Magrics Varka szerb határrendőrségi tisztviselő magyar területekre légett hamis utlevéllel. A magyar hatóságok letartóztatták és Kaposvárra kísérték. Miután beteg volt, kórházban helyezték el.

Ez alatt Pécsen azt a hírt terjesztették el, hogy a magyarok agyonverték Magrics Varkát. A pécsi szerb katonai parancsnokság e hír leközlésére kényszerítette az ottan magyar lapokat, aztán a hír után letartóztatták Ruzsinszki Béla iparost, a keresztény szociálista mozgalom egyik vezetőjét, Buzási Ábel ciszterciara radi főgimnáziumi igazgatót, Fenici Ignácot, Mosonyi Dénes volt püspöki titkár és Visky Imre ügyvédet. A legnagyobb brutálitással bántak velük. Ruzsinszkit és Mosonyi Dénest úgy összeverték, hogy aligha marad életbe.

Ezzel szemben Magrics Varka a szerb konzulátuson és kijelentette, hogy vele a magyarok udvariasan bántanak. (Nemzeti Sajtótudósító.)

A lengyelek elfoglalták Wladimir-Wolinszkít.

Bécs, szept. 15. A N. Fr. Presse közli: A III. lengyel hadsereg tegnap elfoglalta Wladimir Wolinszkít. Sok zsákmány jutott a kezére. Előnyomul Ukrania felé.

A munkásbiztosító államosítása.

Benedek Agoston népjóléti miniszter a munkásbiztosító pénz-törvényéről kijelentette, hogy az államosításra vonatkozó törvényjavaslat hamarosan a nemzetgyűlés elé kerül. Reméli, hogy hat héten belül törvény lesz a javaslatból.

Move. közlemények.

Szent-Királyi Tivadar ur a keresk. és iparkamara elnöke és neje a Move rendes tagjai, 1000-1000 K befizetésével az alapító tagok sorába léptek. Az elnökség ez uton is köszönetét fejezi ki a szép és követendő példáért.

A titkár.

Színház.

A millió című pompás francia bohózatot játszik ma csütörtökön este a Csokonai színházban. Csupa derűltség, csupa kacagás minden jelenete s mindvégig nagyszerűen szórakoztatja a közönséget. Az előadás iránt, amelyre nagy gondot készült a vígjátéki személyzet, nagy érdeklődés mutatkozik.

A hérlék kiadása megkezdődött a Csokonai színház előcsarnokában és szeptember 20-ig tart.

A falu rossza, a legszebb népszínmű pénteken este kerül színpadra a Csokonai színházban. Jegyek már előre vehetők.

APRÓ HIRDETELEK.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög tíz koronába kerül. Minden további szög egy korona. Vasárnapi és ünnepi számok részére feladott apró hirdetés díja tíz szög tízenöt korona.

Table with 2 columns: Ajánlat and Két. Contains various real estate and service advertisements with prices and contact info.

zöldborsó Naponta frissen szedett szemes. Miklós-utca 9. szám és Verbőczy-utca 3. szám.

Vidékiek figyelmébe! Régészeti műkincseket. Debrecen, Verbőczy-u. 2

Dr. Rásó Sándor ügyvédi irodáját szeptember hó 14-étől kezdve Batthyány-u. 8. sz. alá helyezte át!

Tuskófa hasítos, házhoz szállítva maximális áron megrendelhető szept. 25-ig a 'TURUL' lakóipari vállalatnál

Knotty Kovácsné Kossuth-utca 45. szabásait és varró iskolájában

Legelőcsobban viághat a Kiz rólagosan kapható a 'LUCIFER' 'HANGYA' akarek benzinyertáival

Egy mársá érpát adok annak, aki 2 szobás, csetleg 1 szobás, konyha lakást ajánl, cím a kiadóban. 628

Egy butorozott szoba, konyha kádó, Berecsényi-u. 36. sz. Ugyanott egy divány e adó. 626

Intelligens menekült hadi özvegy házzelölőnek ajánkozik helyben, ajánlatot a kiadóban kérek 'Özvegy' címre. 611

Jó házi kosztót adok bentékezésére és kihordásra, Simonffy-u. 37. 592

Kereslet.

Aranyat-ozüstöt briliánsat, zálogcédulákat vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. sz. udvarban, I. emelet.

Vidéki urleány, ki államszámvevőtan hallgatott irodai alkalmazást keres, cím a kiadóhivatásban. 564

Cipész segéd a jó munkára jó fizetéssel felvétetnek. Mező-utca 26. 535

Uri szücs munkához varróleányok felvétetnek. Végli Gyula, Ferenc József-ut 4 sz. 599

Keresek négy méter fehér selymet megvétele. Ugyanott magyar mellényke pártával, selyem kendő eladó. Cím a kiadóban. 598

Kocsis 1 lo mellé, valamint tuskófának önként vagy ösztönzésre munkások felvétetnek 'Hangya' fetelep Marit fűrdő mellett. 502

Mustot veszek, hordót kölesönzők érte ezni lehet. delután Poroslay-ut 10. telcsón 273 sz. 261

Augustus 21-én Busi-ut 14 számú háztól egy 15 éves fiu elköhozott, aki tud róla jelentse a rendőrségen. 523

Kocsis felvétetnek. Péterfia-u. 25. Fuvazoz si Váhalat. 515

Házi varrónt keresek, ki fiu ruha varráshoz is ért. Kossuth-u. 28. emelet, udvari lépcső. 607

Ó bor és új bort veszek, hordót adok hozzá. Hatvan u. 2 588

Bejárónőnek jó bizonyítvánnyal jobb ten 6 nő kosztál felvétetnek. Darabos-u. 18. 524

Tuskófa bevonított munkások felvétetnek jó keresettel, állandó hosszabb munkára. 'Hangya' fetelep, Marit fűrdő mellett. 580

Társat keresek, konálton italmérsi joggal, üzletben van. T. márt u. 12. 584

Mindenea szabócsont keresek, jelentkezni 12 óráig 2-ig. Széchenyi-ter, Erő Lajos-u. 18 szám. 511

Fiatal kőzi ány, ki n ondban vagy ényekotés-rep n már államszámvevőtan felvétetnek Bieker Antal papirkereskedésében, jelentkezés Vörösmáry-u. 5 595

Keresek egy meg izható kocsi 1 lo mellé, havi fizetés 1000 korona. Jelentkezés Ispoly-utca 3-b. Bariba fetelep u. 629

Elsőrendű cipész segédek legmagasabb fizetésre felvétetnek Dregán, Király-u. 5. 624

Köszépiakolát végzett líuk tanulóknak fizetéssel felvétetnek Nádudvary Lajos cégnél. 619

Munkású felvétetnek seprő gyárban. Kossuth-utca 18. 630

Jó családból való líu tanulóknak vagy kúliónak felvétetnek Nadisán cipésznél Péterfia-u. 61. 632

Cipész segéd, jó munkás, felvétetnek Balázsinnál, Varga-utca 1. 627

Egy jó családból való líu szabó tanulóknak felvétetnek. Széll, Péterfia-utca 48. II-ik udvarban. 633

Cipész segéd, jó munkások magas fizetéssel felvétetnek. Aszódi, Hatvan-utca 53. 620

Nem okleveles gyógyszerész azonnali belpésre kerestetik az 'Arany Angyal' gyógyszerárba, Piac-utca 50 sz. 621

Gazdasági felügyelő, majorosi, ispáni vagy bármintemű állást keres gazdaságba 20,000 K övadekkel rendelkező fiatal ember. Ajánlatokat 'Menekült 20,000' jellegre a kiadóba kérek. 579

Varó leányt, angol nagy munkást íó veszek. Goldstein Pirossa, Szent-Anna-u. 32 619

Máv. fogy. szövetkezetben bolli szolgá felvétetnek. Méliusz-ter 3. 583

Gazdaszony ki a baromi neveléshez ízéshez ért, gazdaságba konventióra íóveteti. Jösel király herceg-u. 31 reggel 8-9-ig. 577

Irodai íeendők en j ritás gyors és géprást tudó kereszény urileányt azonnali belépésre keresek. Cím a kiadóban. 593

Kiadás.

Modern hályszobák, ebédők, elosóbb festett butorok eladók. Simonffy-utca 6. 612

Géplakatos műhely berendezéssel, gézzel együtt eladó. Kiss, Erzsébet-u. 20. 604

Bírsalmé és téli kőrt eladó. Andrássy-ut 23. Sostakert. 676

Apaffy-utca 135. szám alatt egy íoketo kőca 7 hónapos sídó eladó. 582

Egy hosszú pezsióner női bunda eladó. Jászai kír-utca 31. 548

Egy íveg szekrény 1840 beíetes, mely könyvszekrénynek is alkalmas. Eladó Csányi-utca 14. 563

Eladó redőnyös kárákat, ajtókat is alkalmatg és íapííajtó. Faragó 24. 599

Eladó 12 személyes új abrosz, 6 személyes deszart ev-eszköz. Fskete, söftíkek selyemruh, bordó reforu Egyháziom-u. 4, balra. 613

Egy pakányfogó kutya eladó. Cságekert-utca 29. szám. 617

Eladó írodabertnd zés, íno-leum, vízmentes ponyva, kopírprés, hányakó ó gép tükkel, gramofon 26 íemezzel, fekvő-ülő szék, összehajtható vasgép, vaskonyha, meidlingi, kírakatszekrény, ingaóra, paradicsomos ívegek, borhúzó órel. Piac-utca 77. baloldali, udvar kőzép. 631

Eladó egy gyermek magas szék 2 sáru spirálíurók. Erzsébet-u. 20. 623

Egy komplett garzon szoba berendezés, magányes angol szalon íotelek, ístírfűgőnyök, felszerelés, plüschdívanyok, heny-eserek eladók. Arany János 88. 625

Főrlí ruhák kőreptermetre í egy 37. magassáru női cipő eladó. Szent Anna 37. emelet. 615

Hírszara befogható sídók eladó. Széchenyikert, Erősa Lajos-utca 15. 610

Eladó egy 13 soros jó íarban levő vetőgép. Hajnal-utca 9. szám. 618

Eladó szép antik karkító és íszokok. Cím a kiadóhivatásban. 614

Termények káposzták, gyökerek, íestengrí, burgonya, íspárgatók, cirok, íangeri (vasuti megállí Nagy erdőnél) nagyítételekben eladó. Bóvabbat Komlóssy ut 16. 600

Motoreke négyvasu olcsó írást eladó. Kiss, Erzsébet-u. 20. 601

Lokomobil 8-as kérés javítást ígényel, óskavas írtékben eladó. Kiss, Erzsébet-u. 20. 602

Eladó új hajítóeszi, ameríkíener svandíufor, ídóeres íahíen, íényví strákocsi. Erzsébet-utca 28. 605

Csöngő gerolúra 8-as magányjára eladó. Kiss, Erzsébet-u. 20. 603

Két szoba előszoba bolli íarrendező eladó írtékben együtt Cím a kiadóba íótel 6-ig. 559

Eladó olcsó házak, ía íagonyíárat ízeméca Matíí-utca 38, 40. sz., mely ad 2 szoba, 2 konyha, 2 ípíel íékíapíel, íeríel íakíel íadvo, íapí íógas udvarra. Értékíení Csányi-u. 23. 587

Eladó Jókai-utca 22. számú ház nagy írtékben Ugyanott női és íeány íapíel íyoregn írték íek, íízírték. 585

Méhek íapírtékben eladók, az írdííóddók. íomokkírt, Lóny-í-utca 7. szám alatt ía íulídoncsal íeszéíítetnek. 675